

היום נלמד בעזרת ה':

יומא דף כה

אמר רב ששת: רב ששת מביא ראייה לשיטתו, שאת הפייס היו עורכים הכהנים כשהם לבושים בבגדי קודש. בברייתא המתארת את הפיס מסופר, שהממונה היה נוטל מצנפת מראשו של אחד הכהנים, בכדי להתחיל בו את הספירה. (הממונה היה בוחר מספר גדול כלשהו, והיה סופר את הכהנים, ומי שהמספר נעצר בו הוא הזוכה). "מצנפת" היא בגד קודש, מכאן שאת הפייס ערכו בבגדי קודש.

כהן שעשתה לו אימו כתונת: שתפרה לו כתונת משל עצמה כמו של בגדי כהונה - אינו עובד בה עבודות ציבור, אלא רק עבודות יחיד (כגון הוצאת כף ומחתה שהכניס הכהן הגדול לקודש הקודשים ביום כיפור). נמצא שישנם בגדי חול הדומים לבגדי כהונה שלבשו אותם הכהנים, וכך גם מצנפת.

לשכת הגזית חציה וחציה בחול: לשכת הגזית היתה בנויה בשטח שחציו היה חול וחציו היה קודש. והיו פתוחים לה שני פתחים אחד בחול ואחד בקודש. אביי מוכיח את זאת מכך שמובא בברייתא ש"זקן ישב במערבה" לפקח על הפייס. והרי בעזרה אסור לשבת (חוץ ממלכי בית דוד), אלא שהזקן היה יושב בחצי השייך לחול.

הלשכות הבנויות: ועדיין ישנו כלל שלשכה שבנויה חציה בקודש וחציה בחול - הולכים אחר הפתח, שאם הפתח בחול כולה נחשבת למקום חול, ואם הפתח בקודש כולה קודש. אם כן לא יתכן שהפתח היה בחול - כי את הפייס צריך לעשות 'בבית אלוקים', וגם לא יתכן שהפתח היה בקודש - כי לא היה הזקן יכול לשבת בתוכה. אלא היו לה שני פתחים, ולכן כל חצי נחשב למקום בפני עצמו.

משנה: הפייס השני (מתוך ארבע פייסות שהיו) היה על עבודות קרבן התמיד, ושלושה עשר כהנים זכו בו: 1. מי ישחט את קרבן התמיד. 2. מי יזרוק את דמו על המזבח. 3. מי ידשן את המזבח הפנימי מאפר הקטורת של אתמול. 4. מי יוציא את הפילות והאפר מהמנורה, ויתן שמן ופתילות אחרות.

(המשך בדף הבא ↓)

כעת הפיסו על העלאת האברים של קרבן התמיד לכבש המזבח: 5. מי מעלה את הראש והרגל הימנית. 6. את העוקץ (= הזנב) והרגל השמאלית. 7. את שומן החזה (הרואה את פני הקרקע). 8. את הגרה (= הצואר), ומחוברים בו הקנה והכבד והלב. 9. את שתי הדפנות (= צדדי גוף הבהמה). 10. את הקרביים (= מעיים). ששה כהנים אלו זכו להוליך את האברים לכבש.

11. את הסולת למנחה הקריבה עם התמיד. 12. את מנחת החביתין של כהן גדול. 13. את היין שהיו מנסכים על המזבח בהקרבת התמיד.

לדעת בן עזאי - סדר הולכת האברים היה כדרך הילוך הבהמה בחייה, ויבואר בגמרא.

גמרא: הגמרא מסתפקת: האם הם מפייסים לעבודה אחת, כגון מי שוחט, ולאחר שזכה מי שזכה לא עושים פייסות ל 12 העבודות הנותרות, אלא כל הכהנים הסמוכים לימינו של הזוכה זוכים בשאר העבודות כפי הסדר המובא במשנה. או שמא עושים פייס לכל עבודה ועבודה בנפרד?

מחתה לא שכיחא: הקטורת היתה באה רק פעמיים ביום (לעומת שאר הקרבנות שיתכן שהיו הרבה פעמים ביום משום שהיו באים בנדבה, אבל אין הקטורת באה בנדבה), ומי שהיה עוסק בה היה מתעשר.

למדנו במשנה - הפייס השני מי שוחט ומי זורק:

הגמרא מסתפקת: האם השוחט מקבל את הדם, שאם תאמר שהזורק מקבל את הדם יש לחשוש שמא מחמת חביבותו לזרוק את הדם הוא לא יקבל את כל הדם בכלי. או שהזורק מקבל, שאם תאמר שהשוחט מקבל הרי שחיטה כשרה בזר ויש לחשוש שהוא יקבל את הדם, וזה אסור לזר.

תנו רבנן כיצד דרך הילוכו: נחלקו התנאים איך היה הסדר של הולכת איברי הקרבן למזבח. לכולי עלמא 'הראש' ואיתו 'הפדר' (=החלב שעל הקרביים) קודמים לכל האיברים, ואילו מצטרפת הרגל. הגמרא תבאר בגלל שכתוב 'וניתח אותו לנתחיו ואת ראשו ואת פדרו', ומכיון שבאיבר הראש יש הרבה עצמות צירפו אליו גם את רגל ימין.

(המשך בדף הבא ↓)

דעת התנא של משנתנו: שהסדר של הולכת איברי הקרבן למזבח היתה 'דרך הילוכו' של הקרבן - דהיינו מצד הראש, החלקים הקודמים בהליכתו.

דעת רבי יוסי: דרך הפשטו של הקרבן – דהיינו מצד הזנב לצד הראש.

דעת רבי עקיבא: דרך ניתוחו – אמנם סדר ניתוח הקרבן עצמו שווה לכל הדעות, אלא שרבי עקיבא סובר שגם הכהנים שקבלו את הנתחים היו מעלים אותם למזבח לפי סדר הניתוח שלהם.

דעת רבי יוסי הגלילי: דרך עילויו – כלומר החלקים הטובים והמעולים קודמים. הגמרא מקשה מהפסוק 'כל נתח טוב ירך וכתף' משמע שחלקים אלו קודמים לשאר האיברים, ואילו רבי יוסי הגלילי מנה את הרגל והידיים בסוף? (ביארנו לפי תוס' ישנים).

אמר רבא: התנא של משנתנו הולך לפי אותו עיקרון של רבי יוסי הגלילי שהסדר לפי העילוי והטוב, אלא שהם נחלקו האם עילוי של שומן או של איברים מעולים.

פדר אחרינא: ישנו פסוק נוסף המדבר על הקרבת הראש והפדר. והוא בא ללמדנו שמניחים את הפדר על מקום השחיטה, בכדי לכסות את המקום ההוא שזו דרך כבוד להקרבת קרבן לקב"ה.